
Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť

2016/2219(INI)

10.11.2016

STANOVISKO

Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť

pre Výbor pre zahraničné veci

k výročnej správe o ľudských právach a demokracii vo svete a politike
Európskej únie v tejto oblasti za rok 2015
(2016/2219(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaneho o stanovisko: Beatriz Becerra Basterrechea

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre práva žien a rodovú rovnosť vyzýva Výbor pre zahraničné veci, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

- so zreteľom na Protokol č. 1 k Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) o úlohe národných parlamentov v Európskej únii a Protokol (č. 2) k Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 8. marca 2016 o situácii utečieniek a žiadateľiek o azyl v EÚ,
  - so zreteľom na spoločný pracovný dokument útvarov Komisie s názvom Rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien: premena životov dievčat a žien prostredníctvom vonkajších vzťahov EÚ v rokoch 2016 – 2020,
  - so zreteľom na Dohovor Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor),
  - so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325, 2242, 1820, 1888, 1889 a 1960 o ženách, mieri a bezpečnosti,
  - so zreteľom na Dohovor OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien z roku 1979 (CEDAW),
  - so zreteľom na Dohovor o právnom postavení utečencov z roku 1951 a na Protokol týkajúci sa právneho postavenia utečencov z roku 1967,
  - so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa,
  - so zreteľom na správu osobitnej spravodajkyne OSN pre násilie na ženách, jeho príčiny a dôsledky Rashidy Manjooovej z roku 2015,
  - so zreteľom na závery 60. schôdze Komisie OSN pre postavenie žien, ktorá sa konala v sídle Organizácie Spojených národov v New Yorku od 14. do 24. marca 2016,
  - so zreteľom na správu vypracovanú Svetovou zdravotníckou organizáciou z roku 2013 o globálnych a regionálnych odhadoch, pokiaľ ide o násilie na ženách,
- A. keďže násilie páchané na ženách a dievčatách je jedným z najrozšírenejších porušení ľudských práv na svete, týka sa všetkých spoločenských vrstiev bez ohľadu na vek, vzdelanie, príjem, sociálne postavenie alebo krajinu pôvodu či pobytu a predstavuje rozhodujúcu prekážku rodovej rovnosti; keďže v niektorých krajinách sa zaznamenal značný nárast počtu takýchto prípadov;
- B. keďže ženy a dievčatá v mnohých častiach sveta sú naďalej obeťami násillia založeného na rodovej príslušnosti vrátane znásilnenia, obchodovania s ľuďmi, manželstiev vynútených násillím, zločinov v mene cti, mrzačenia ženských pohlavných orgánov, zotročovania, krutých a neľudských trestov rovnajúcich sa mučeniu, ako aj iného porušovania svojich základných práv na život, slobodu, spravodlivosť, dôstojnosť, bezpečnosť a slobodu a práva na duševnú a fyzickú integritu a sebaurčenie v otázkach sexuality a reprodukcie;

- C. keďže nie všetky ženy a deti, ktoré sa stali obeťami domáceho násillia alebo sexuálne motivovaného trestného činu, majú prístup k adekvátnym sieťam podpory, službám v oblasti duševného zdravia alebo systémom súdnicstva, ktoré sú pripravené na riešenie takýchto druhov zneužitia;
- D. keďže podľa Svetovej zdravotníckej organizácie približne 35 % žien vo svete zažilo telesné a/alebo sexuálne násillie, pričom poznamenáva, že do tohto počtu nie sú zarátané nenahlásené prípady žien a údaje, ktoré neboli nikdy zozbierané;
- E. keďže v krajinách, kde sa vykonáva trest smrti, sa metódy používané na ženách rovnajú mučeniu a zahŕňajú telesné poníženie obete;
- F. keďže dodržiavanie ľudských práv a práv žien a dievčat je celosvetovo ohrozené a keďže niekoľko autoritatívnych vlád čoraz častejšie závažným spôsobom spochybňuje univerzálnosť ľudských práv; keďže existujú početné snahy krajnej pravice a hnutí proti rovnosti pohlaví obmedziť práva žien na vlastné telá, práva lesbičiek, gejov, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb (LGBTI) a základné práva utečencov a žiadateľov o azyl;
- G. keďže EÚ sa zaviazala k podpore rodovej rovnosti a k zabezpečeniu uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti vo všetkých svojich činnostiach;
- H. keďže rodová rovnosť je predpokladom využívania ľudských práv žien a dievčat a kľúčom k vykonávaniu uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti prostredníctvom národných strategických programov;
- I. keďže stratégia EÚ pre rodovú rovnosť už upravuje uplatňovanie hľadiska rodovej rovnosti v obchodnej politike EÚ;
- J. keďže počas ozbrojených konfliktov patria utečenci z radov žien a detí, uchádzači o azyl a osoby bez štátnej príslušnosti v spoločnosti k najzraniteľnejším skupinám a keďže sa značne zvýšili riziká pre dospievajúce dievčatá, ktoré sú v čase humanitárnych kríz vysídľované;
- K. keďže niektoré európske krajiny zaujali v posledných rokoch menej tolerantný postoj k migrantom, utečencom a žiadateľom o azyl; keďže EÚ musí ísť príkladom a byť konzistentná vo svojich vnútorných a vonkajších politikách; a keďže členské štáty musia transponovať európske právne predpisy do svojich vnútroštátnych predpisov;
- L. keďže sexuálne a reprodukčné zdravie a práva sú zakotvené v základných ľudských právach a sú podstatným prvkom ľudskej dôstojnosti; keďže tieto aspekty doteraz neboli zaistené vo všetkých častiach sveta;
- M. keďže dôsledky klimatickej, environmentálnej a energetickej politiky obzvlášť postihujú ženy na celom svete, a preto boj proti rodovej nerovnosti súvisí s bojom proti zmene klímy;
- N. keďže u žien a dievčat so zdravotným postihnutím alebo patriacich k menšinovým skupinám z hľadiska kultúry, tradícií, jazyka, náboženstva, rodu alebo sexuálnej orientácie je viac pravdepodobné, že sa stanú obeťami násillia, zneužívania alebo nedbanlivosti

a viacnásobných foriem diskriminácie na základe svojho postihnutia, postavenia ako členiek menšinovej skupiny a rodu;

- O. keďže ženy a dievčatá tvoria dve tretiny z 960 miliónov negramotných obyvateľov sveta¹; keďže dievčatá sú naďalej vážne znevýhodnené a vylúčené zo vzdelávacích systémov v mnohých krajinách a keďže ženám a dievčatám sa bráni v prístupe ku kvalitnému vzdelávaniu a sú nútené zanechať svoje štúdium, keď sa vydajú alebo majú deti;
- P. keďže Bezpečnostná rada OSN vo svojom vyhlásení z roku 2005 vyzvala členské štáty OSN, aby naďalej vykonávali jej rezolúciu č. 1325 prostredníctvom vypracovania národných akčných plánov (NAP) alebo iných celoštátnych stratégií; keďže doteraz iba 60 členských štátov OSN, z ktorých 17 je členskými štátmi EÚ, vypracovalo a zaviedlo takéto NAP;
- Q. keďže tri pätiny z miliardy ľudí, ktorí žijú pod hranicou chudoby, sú ženy;
- R. keďže posilnenie ekonomického postavenia žien je spôsob, ako rozšíriť a posilniť uplatňovanie ich základných práv v skutočnosti;
1. vyjadruje presvedčenie, že ženy by mali zohrávať významnejšiu úlohu v procese a v národných i medzinárodných inštitúciách v oblasti predchádzania konfliktom a pri presadzovaní ľudských práv a demokratických reforiem, a zdôrazňuje význam podpory systematickej účasti žien ako dôležitého prvku mierového procesu a obnovy po konflikte; zdôrazňuje, že účasť žien na rokovaní o riešení konfliktov je nevyhnutná na podporu práv a účasti žien a je prvým krokom k ich úplnému začleneniu do budúcich procesov prechodu; vyzýva Komisiu, vysokú predstaviteľku a členské štáty, aby podporovali úlohu žien v každom rámci zameranom na riešenie konfliktov a budovanie mieru, v ktorom je zastúpená EÚ;
  2. dôrazne odsudzuje pokračujúce využívanie znásilňovania a iných foriem sexuálneho a rodovo motivovaného násillia voči ženám a dievčatám ako vojenskej taktiky; vyzýva všetky krajiny, a najmä členské štáty EÚ, ktoré tak ešte neurobili, aby vypracovali národné akčné plány na okamžité vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 spolu so stratégiami zameranými na priamy boj proti násilliu páchanému na ženách; žiada globálny záväzok s cieľom zabezpečiť vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325; zdôrazňuje, že misie Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky a misie EÚ zamerané na odbornú prípravu, technickú oblasť a pomoc v tretích krajinách musia prispievať k boju proti sexuálnemu a rodovo motivovanému násilliu; zdôrazňuje potrebu riešiť konflikty mierovou cestou, pričom sú ženy začlenené do centra rokovaní a opatrení;
  3. uznáva, že dievčatá a ženy sú osobitne znevýhodnenou a rizikovou skupinou a je potrebné zamerať sa predovšetkým na to, aby sa im zabezpečil prístup k vzdelávaniu, sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu, sexuálnym a reprodukčným právam, aby mohli žiť svoj život bez akejkoľvek formy násillia, aby sa odstránili diskriminačné právne predpisy a postupy a aby sa posilnilo postavenie dievčat a mladých žien na celom svete;
  4. požaduje prijatie celosvetového záväzku na preventívne zaistenie bezpečnosti žien a dievčat od začiatku každej núdzovej alebo krízovej situácie prostredníctvom

---

¹ http://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/swp08_eng.pdf.

primeraného riešenia rizika sexuálneho a rodovo motivovaného násilia, zvyšovania informovanosti, zlepšenia prístupu k spravodlivosti pre ženy a dievčatá v situáciách konfliktu a po konflikte, zvýšenia zodpovednosti a zabezpečenia účinného stíhania páchatel'ov takéhoto násilia, pretože beztretnosť, a to aj beztretnosť oficiálnych ozbrojených síl, je stále v niektorých krajinách jednou z prekážok prelomenia bludného kruhu sexuálneho násilia, a tiež prostredníctvom zabezpečenia toho, aby ženy a dievčatá mali prístup k širokej škále služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia vrátane bezpečného a legálneho umelého prerušenia tehotenstva pre obeť vojnového znásilňovania;

5. odsudzuje skutočnosť, že v krajinách, kde platí trest smrti, sa na jeho vykonávanie na ženách používajú metódy, ktoré sa rovnajú mučeniu (ako je smrť ukameňovaním) a zahŕňajú telesné poníženie (napríklad verejné obesenie) s cieľom zastrašiť ostatné ženy; dôrazne odsudzuje všetky formy mučenia založeného na rodovej príslušnosti, konkrétne kameňovanie a zabíjanie v mene cti;
6. uvádza, že násilie páchané na ženách a rodovo motivované násilie predstavujú porušovanie ľudských práv a extrémnu formu diskriminácie, ktorá je tak príčinou, ako aj dôsledkom rodovej nerovnosti v EÚ aj mimo nej;
7. odsudzuje skutočnosť, že ženy a dievčatá tvoria 98 % obetí obchodovania s ľuďmi na účely sexuálneho zneužívania; vyzýva členské štáty, aby vyvinuli väčšie úsilie na boj proti tejto praxi, ktorá porušuje základné práva žien a detí;
8. zdôrazňuje, že náboženské, kultúrne a tradičné rozdiely nesmú v žiadnom prípade ospravedlniť diskrimináciu, ani žiadnu formu násilia, najmä voči ženám a dievčatám, ako sú mrzačenie ženských pohlavných orgánov, sexuálne zneužívanie, vraždenie žien, skoré alebo nútené manželstvo, domáce násilie, zabíjanie alebo násilie v mene cti alebo akékoľvek iné prostriedky na mučenie a zabíjanie, napríklad ukameňovanie;
9. opätovne potvrdzuje, že mrzačenie ženských pohlavných orgánov je vážnym porušením ľudských práv, ktorému by sa mala venovať osobitnú pozornosť v rámci dialógu EÚ s tretími krajinami, kde sa táto prax často vyskytuje; pripomína, že mrzačenie ženských pohlavných orgánov má závažné a trvalé dôsledky pre zdravie žien, a tým aj pre rozvoj;
10. poznamenáva, že opatrenia zamerané na boj proti násiliu založenému na rodovej príslušnosti musia riešiť aj online násilie vrátane obťažovania, šikanovania a zastrašovania a zahŕňať úsilie o vytváranie online prostredia, ktoré je bezpečné pre ženy a dievčatá;
11. opätovne zdôrazňuje svoj dlhodobý negatívny postoj k trestu smrti za všetkých okolností a požaduje okamžité moratórium na vykonávanie trestu smrti v krajinách, kde sa tento trest ešte stále používa;
12. žiada analýzu údajov podľa regiónov týkajúcich sa násilia založeného na rodovej príslušnosti s cieľom lepšie prispôbiť opatrenia prijaté na zlepšenie podmienok žien v konkrétnych regiónoch;
13. víta návrh predložený Komisiou 4. marca 2016, aby EÚ pristúpila k Istanbulskému dohovoru, ktorý je prvým právne záväzným medzinárodným nástrojom zameraným na predchádzanie a boj proti násiliu páchanému na ženách; je presvedčený, že to prispeje

k vyššej účinnosti a súdržnosti vnútorných a vonkajších politík Únie a zároveň sa posilní zodpovednosť a úloha EÚ v boji proti násiliu páchanému na ženách a násiliu založenému na rodovej príslušnosti na medzinárodnej úrovni; naliehavo žiada Komisiu a Radu, aby urobili všetko, čo je v ich silách, aby EÚ mohla podpísať a uzavrieť dohovor, a aby tiež povzbudili 14 členských štátov, ktoré ešte nepodpísali a neratifikovali Istanbulský dohovor, aby ho podpísali a ratifikovali a zabezpečili riadne vykonávanie dohovoru;

14. vyzýva Komisiu, aby urýchlene vypracovala európsku stratégiu boja proti násiliu založenému na rodovej príslušnosti, ktorá zahŕňa právny nástroj na boj a prevenciu všetkých foriem násilia páchaného na ženách v EÚ;
15. vyjadruje poľutovanie nad nedostatkom preventívnych politík týkajúcich sa násilia založeného na rodovej príslušnosti, nedostatkom podpory obetiam a vysokou mierou beztrestnosti pre páchatel'ov v mnohých krajinách; žiada ESVČ, aby si s tretími krajinami vymieňala osvedčené postupy týkajúce sa postupov tvorby práva a programov odbornej prípravy pre policajných a súdnych pracovníkov a zamestnancov štátnej služby; naliehavo vyzýva EÚ, aby podporila organizácie občianskej spoločnosti, ktorých činnosť sa zameriava na obranu ľudských práv a podporu rodovej rovnosti v tretích krajinách, a aby úzko spolupracovala s medzinárodnými organizáciami pôsobiacimi v oblasti rodovej rovnosti s cieľom vytvoriť synergie a podporovať posilnenie postavenia žien;
16. uznáva, že priemerný vek začatia vykonávania prostitúcie vo svete sa pohybuje medzi 12. až 14. rokom života a prostitúcia a sexuálne vykorisťovanie sú problémy, ktoré veľmi úzko súvisia s rodovým hľadiskom a predstavujú formu násilia založeného na rodovej príslušnosti, ktorá je v rozpore so zásadami ľudských práv, medzi ktoré patrí aj rodová rovnosť ako jedna z hlavných zásad; vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby v rámci kľúčovej stratégie na prechádzanie obchodovania s ľuďmi a jeho obmedzovanie vypracovalo konkrétne opatrenia na zníženie dopytu po ženách, dievčatách, mužoch a chlapcoch na účely prostitúcie;
17. vyzýva na vykonávanie právnych predpisov a politík, ktoré sú zamerané priamo na páchatel'ov s cieľom znížiť dopyt po sexuálnom vykorisťovaní, na základe ktorých sa dekriminalizujú osoby činné v oblasti prostitúcie a poskytnú sa im podporné služby vrátane vysokokvalitnej sociálnej, právnej a psychologickkej pomoci pre tých, ktorí chcú s prostitúciou skončiť;
18. zdôrazňuje, že rodové stereotypy sú jedným z hlavných dôvodov porušovania práv žien a nerovnosti medzi mužmi a ženami, a zdôrazňuje význam boja proti tým, ktorí posilňujú podriadené postavenie žien v spoločnosti a predstavujú hlavnú príčinu nerovnosti medzi mužmi a ženami, porušovania ľudských práv žien a násilia založeného na rodovej príslušnosti; zdôrazňuje význam kampaní na zvyšovanie informovanosti zameraných na všetky úrovne spoločnosti, stratégií na podporu žien a zapojenie mužov, väčšieho zapojenia médií a začlenenia otázok rodovej príslušnosti do vzdelávania a všetkých politík a iniciatív EÚ, najmä tých, ktoré sa týkajú vonkajšej činnosti, spolupráce a rozvojovej a humanitárnej pomoci; vyzýva ESVČ a Komisiu, aby zdôrazňovali účasť mužov a chlapcov na informačných a osvetových kampaniach týkajúcich sa práv žien, pretože oni sú cieľovou skupinou aj hybnou silou zmien; konštatuje, že osobitnú pozornosť treba venovať ústavným, legislatívnym a regulačným ustanoveniam, ktoré diskriminujú ženy na základe ich rodu;

19. opakuje, že manželstvá detí, skoré a nútené manželstvá a neúspech pri presadzovaní minimálneho zákonného veku na uzavretie manželstva predstavujú porušenie práv detí a prekážku pri posilňovaní postavenia žien;
20. trvá na tom, že orgány sa musia zaviazat', že budú uskutočňovať vzdelávacie kampane zamerané na mužov a mladšie generácie s cieľom zapojiť mužov a chlapcov ako partnerov, pričom sa predíde všetkým formám násilia založeného na rodovej príslušnosti, postupne sa odstránia a podporí sa posilnenie postavenia žien;
21. zdôrazňuje, že je potrebné podporovať prístup žien a dievčat ku všetkým úrovňam vzdelávania a odstrániť všetky prekážky vzdelávania, najmä v najchudobnejších a najviac marginalizovaných komunitách, a podporovať odborné vzdelávanie žien a programy zamerané na školenie v oblasti rodovej rovnosti v rámci vzdelávania odborníkov v tretích krajinách, pretože sa ukázalo, že vzdelávanie žien a dievčat výrazne zlepšuje ich vyhliadky do budúcnosti; nalieha na EÚ, aby túto prioritu začlenila do všetkých svojich činností v oblasti diplomacie, obchodu a rozvojovej spolupráce a odporúča, aby sa zväžilo a uplatňovalo zostavovanie rozpočtu zohľadňujúce rodovú stránku, pokiaľ ide o všetky programy a opatrenia, ktoré ponúkajú financovanie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy žien a dievčat; upozorňuje na potrebu kontinuity vo vzdelávaní detí, mladých ľudí a žien v utečeneckých táboroch a konfliktných zónach, ako aj v nemocniciach;
22. naliehavo vyzýva všetky členské štáty, aby urýchlili vykonávanie povinností a záväzkov týkajúcich sa práv žien, ktoré vyplývajú z Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, ktorý je súčasťou Pekinskej akčnej platformy, a aby podporili organizácie občianskej spoločnosti činné v oblasti presadzovania rodovej rovnosti;
23. vyjadruje znepokojenie v súvislosti s priemyslom v oblasti náhradného materstva, v ktorom sa k ženským telám pristupuje ako k tovaru na medzinárodnom trhu reprodukcie, a vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že priemysel náhradného materstva vo veľkej miere využíva zraniteľné ženy, hlavne z geografického juhu;
24. odsudzuje skutočnosť, že viac ako 500 000 žien ročne zomiera na celom svete pri pôrode¹ a že sexuálne a reprodukčné práva žien sa často porušujú; zdôrazňuje, že riadna a cenovo dostupná zdravotná starostlivosť a univerzálne rešpektovanie sexuálneho a reprodukčného vzdelávania a služieb v tejto oblasti, ako aj prístupu k nim, prispievajú k prenatálnej starostlivosti, schopnosti predchádzať vysoko rizikovým pôrodom a znižujú detskú a dojčenskú úmrtnosť;
25. naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby uznali neodňateľné práva žien a dievčat na ochranu pred fyzickou ujmom a slobodne prijímať rozhodnutia, a to nielen pokiaľ ide o právo na prístup k dobrovoľnému plánovaniu rodiny a bezpečnému a legálnemu umelému prerušeniu tehotenstva, čo sú skutočnosti, ktoré môžu významne prispieť k záchrane života žien, ale aj právo na život bez násilia vrátane mrzačenia ženských pohlavných orgánov, skorých a nútených manželstiev a znásilňovania v manželstve;
26. vyzýva EÚ a medzinárodné spoločenstvo, aby aktívne pracovali na zvyšovaní financovania nového udržateľného rozvojového cieľa týkajúceho sa rodovej rovnosti (SDG 5), a zároveň naďalej kládli dôraz na prístup ku komplexnej sexuálnej výchove

---

¹ Zdroj: UNICEF.

a všeobecný prístup k sexuálnemu a reprodukčnému zdraviu a právam;

27. vyjadruje poľutovanie nad tým, že ženy na celom svete naďalej čelia obrovským výzvam pri hľadaní a udržaní dôstojných pracovných miest, ako sa uvádza v správe Medzinárodnej organizácie práce s názvom Ženy na pracovisku 2016;
28. vyjadruje poľutovanie nad tým, že tzv. sklený strop pre ženy v podnikaní, rodové rozdiely v odmeňovaní a spoločenské odrádzanie žien od podnikania sú ešte stále celosvetovým javom; vyzýva na iniciatívy zamerané na ďalšie posilnenie postavenia žien, najmä v oblasti samostatnej zárobkovej činnosti a MSP;
29. vyjadruje poľutovanie nad tým, že ženy sú príliš často diskriminované v prospech mužov, pokiaľ ide o prístup k finančným zdrojom, ako sú bankové úvery; zdôrazňuje, že posilnenie postavenia žien v podnikateľskej sfére sa ukázalo ako zásadný faktor posilnenia hospodárstva a, v dlhodobom horizonte, boja proti chudobe;
30. odporúča zvážiť vypracovanie a prijatie záväzného medzinárodného nástroja na úrovni OSN týkajúceho sa rodovo motivovaného násillia, pričom tento nástroj by mal svoj vlastný monitorovací orgán; odporúča, aby sa zvážilo a uplatňovalo zostavovanie rozpočtu zohľadňujúce rodovú stránku, pokiaľ ide o všetky programy a opatrenia, ktoré ponúkajú financovanie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy žien a dievčat;
31. vyzýva Komisiu a členské štáty EÚ, aby pri zostavovaní rozpočtu zohľadňovali rodovú stránku pri každom súvisiacom poskytovaní finančných prostriedkov EÚ;
32. poukazuje na potrebu zabezpečiť, aby zdravotnícki pracovníci, policajné sily, prokurátori, sudcovia, diplomati a mierové jednotky, tak v rámci EÚ, ako aj v tretích krajinách, boli riadne vyškolení so zámerom pomáhať obetiam násillia, predovšetkým ženám a deťom, a podporovať ich v konfliktných situáciách a pri operáciách v teréne;
33. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v niektorých tretích krajinách sú zákonné manželstvá medzi dospelými a deťmi, pričom v niektorých prípadoch ide o nevesty do veku deviatich rokov (detské nevesty);
34. poukazuje na to, že rodová rovnosť sa netýka len na mužov a žien, ale musí zahŕňať aj celú komunitu LGBTI;
35. vyjadruje znepokojenie nad tým, že v posledných rokoch ultrapravicové strany a hnutia proti rodovej rovnosti získali verejný priestor v mnohých krajinách; tieto hnutia narúšajú dosiahnuté úspechy v oblasti práv žien, rodovej rovnosti a práv migrantov a ich cieľom je blokovat' zákony a opatrenia na ochranu osôb LGBTI pred trestnými činmi z nenávisti a diskrimináciou;
36. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že v niektorých tretích krajinách je homosexualita zločinom, za ktorý sa v niektorých prípadoch ukladá trest smrti, a odsudzuje túto skutočnosť; vyzýva EÚ a členské štáty, aby dôrazne podporovali a obhajovali uplatňovanie všetkých ľudských práv zo strany LGBTI osôb v rámci svojej vonkajšej politiky;
37. poukazuje na potrebu výraznejšie zahrnúť rodovú problematiku do oblasti humanitárnej

pomoci EÚ;

38. vyjadruje hlboké poľutovanie nad chýbajúcou rovnosťou pohlaví v politickej sfére a nedostatočným zastúpením žien v rámci politického, sociálneho a hospodárskeho rozhodovania, čo oslabuje ľudské práva a demokraciu; domnieva sa, že vlády by sa v rámci procesov budovania a udržiavania demokracie mali usilovať o rodovú rovnosť a mali by bojovať proti všetkým druhom diskriminácie založenej na rodovej príslušnosti v spoločnosti; zdôrazňuje, že správa volebnej pozorovateľskej misie obsahuje presné usmernenia pre politický dialóg EÚ s tretími krajinami s cieľom zvýšiť účasť žien na volebnom procese a na demokratickom živote krajiny;
39. pripomína, že akčný plán EÚ pre rodovú rovnosť a posilnenie postavenia žien v oblasti rozvoja (GAP) je jedným zo základných nástrojov EÚ na zlepšenie rodovej rovnosti v tretích krajinách, a preto sa domnieva, že nový akčný plán GAP2 by mal mať formu oznámenia Komisie; vyzýva Komisiu, aby zohľadnila uznesenie Európskeho parlamentu o obnovení akčného plánu pre rodovú otázku (GAP);
40. vyzýva EÚ, aby zrevidovala svoje politiky v oblasti medzinárodného obchodu a zvolila prístup, v rámci ktorého sa ľudské, pracovné, spotrebiteľské a environmentálne práva dostanú do popredia a budú usmerňovať nadnárodný a vnútroštátny obchod a investície;
41. vyzýva EÚ, aby zabezpečila, aby boli základné záruky v oblasti ľudských práv, a to najmä práv žien a dievčat, súčasťou národných stratégií v oblasti ľudských práv a politických dialógov a aby boli začlenené do všetkých hospodárskych a obchodných dohôd s tretími krajinami ako právne záväzné doložky; žiada, aby sa dodržiavanie základných hodnôt EÚ stalo kritériom na udelenie rozpočtovej podpory;
42. upozorňuje, že európske podniky, ktoré vykonávajú činnosť na celosvetovej úrovni, zohrávajú kľúčovú úlohu pri presadzovaní rodovej rovnosti, pretože môžu slúžiť ako vzory;
43. zdôrazňuje význam zavedenia pozitívnych opatrení, ako sú systémy kvót, s cieľom podporiť zastúpenie žien v politických orgánoch a ich účasť na demokratickom procese a procese rozhodovania o hospodárskych otázkach;
44. vyzýva na používanie rodovo citlivých kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov a systematický a včasný zber rodovo rozčlenených údajov ako súčasť procesu monitorovania a hodnotenia v rámci nového akčného plánu pre rodové otázky;
45. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že niektoré krajiny stále obmedzujú účasť žien na voľbách;
46. zdôrazňuje, že medzinárodné spoločenstvo stanovilo situáciu žien so zdravotným postihnutím ako prioritu; pripomína závery Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva, ktorý uviedol, že politiky a programy na riešenie problému násillia páchaného na ženách a dievčatách so zdravotným postihnutím by sa mali vypracovať v úzkej spolupráci s osobami so zdravotným postihnutím, uznávajúc ich autonómnosť, a s organizáciami zastupujúcimi osoby so zdravotným postihnutím; zdôrazňuje potrebu pravidelného dohľadu nad ústavmi a zodpovedajúcej odbornej prípravy pre opatrovateľov; vyzýva EÚ, aby začlenila boj proti diskriminácii zdravotne postihnutých osôb do svojich politik

vonkajšej činnosti, spolupráce a rozvojovej pomoci vrátane európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva;

47. odsudzuje prípady porušovania ľudských práv, najmä pokiaľ ide o obťažovanie a sexuálne násilie páchané na ženách žijúcich na okupovaných územiach v euro-stredozemskom regióne, ktoré okupujúce sily využívajú ako mechanizmus na zastrašenie celej ich spoločnosti v boji za legitímne právo na sebaurčenie; poukazuje na úlohu, ktorú zohrávajú ženy pri zachovávaní mieru, podpore dialógu a riešení konfliktov s cieľom čeliť porušovaniu práv žien v euro-stredozemskom regióne a chrániť ich pred všetkými formami násillia vrátane násillia, ktorého zdrojom je zahraničná okupácia;
48. vyzýva členské štáty, v ktorých utečenecká kríza viedla k výraznému zhoršeniu ochrany práv žien, aby monitorovali centrá pre utečencov a ich bezprostredné okolie s cieľom predísť násilným činom vrátane sexuálneho násillia a aby postavili páchatel'ov pred súd;
49. poukazuje na zraniteľnosť migrantov, utečencov a žiadateľ'ov o azyl, najmä žien, mladých ľudí alebo príslušníkov marginalizovaných skupín, a na nalievavú potrebu vyvinúť riadne bezpečné a legálne migračné cesty, pričom sa zabezpečí možnosť zlučovania rodín, bezplatné verejné vzdelávanie, zdravotné služby, najmä sexuálna a reprodukčná zdravotná starostlivosť, zamestnanie, bývanie a psychologická podpora, a povolia sa humanitárne návštevy; vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že práva prisťahovalkýň alebo utečieniek, ako je právo na prístup k vízam, právo na zákonný pobyt a sociálne práva, sa budú udeľovať individuálne, a nie na základe rodinného stavu alebo manželského vzťahu;
50. zdôrazňuje skutočnosť, že ženy a dievčatá v tranzitných a cieľových krajinách sú v dôsledku hromadného presunu migrantov a žiadateľ'ov o azyl neprimerane vystavované násilliu a diskriminácii na základe rodovej príslušnosti; konštatuje, že niektoré utečienky a migrantky, ženy aj dievčatá, sú obeťami sexuálneho násillia zo strany prevádzáčov migrantov a takisto sa stávajú obeťami obchodovania s ľuďmi; vyzýva agentúry EÚ a orgány presadzovania práva členských štátov, aby primerane školili svojich zamestnancov so zohľadnením osobitných potrieb a zraniteľnosti utečieniek;
51. vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Rómovia, a najmä rómske ženy, naďalej trpia v dôsledku rozšírenej diskriminácie a protirómskeho zmýšľania, čo prispieva k cyklu znevýhodnenia, vylúčenia, segregácie a marginalizácie; vyzýva EÚ a členské štáty, aby v plnej miere rešpektovali ľudské práva Rómov tým, že im zabezpečia právo na vzdelávanie, zdravotnícke služby, zamestnanie, bývanie a sociálnu ochranu;
52. žiada, aby sa investovalo do žien a mladých ľudí, keďže je to efektívny spôsob boja proti chudobe, najmä chudobe žien;
53. poukazuje na význam pokračovania v boji proti rodovým rozdielom v odmeňovaní a zrýchlenia procesu na dosiahnutie cieľov Komisie týkajúcich sa percentuálneho podielu žien vo vrcholových pozíciách;
54. odmieta akékoľvek zákony, nariadenia alebo tlaky vlád, ktorých cieľom sú neprimerané obmedzenia slobody prejavu, najmä pokiaľ ide o ženy a iné rodové kategórie;
55. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že ženy sú nedostatočne zastúpené v hospodárskom, politickom a sociálnom rozhodovaní; považuje zastúpenie žien

v politickom, hospodárskom a sociálnom rozhodovaní za otázku základných práv a demokracie; odporúča, aby sa zaviedli systémy parity a rodové kvóty ako zákonné dočasné spôsoby podpory účasti žien v politických orgánoch a na demokratickom procese, predovšetkým ako kandidátok, a aby sa prijali právne predpisy, ktoré umožnia veľkým verejným i súkromným podnikom dosiahnuť rovnaký cieľ;

56. nalieha vyzýva členské štáty, Komisiu a ESVČ, aby sa sústredili na hospodársku a politickú emancipáciu žien v rozvojových krajinách a aby pritom podporovali ich angažovanosť v obchode a pri vykonávaní miestnych a regionálnych rozvojových projektov;
57. povzbudzuje ženy, aby sa aktívne zapájali do odborov a ďalších organizácií, pretože to výrazne pomôže pri zavádzaní rodových aspektov do pracovných podmienok;
58. žiada, aby sa posilnili práva starších ľudí, najmä starších žien, a aby sa pritom bojovalo proti všetkým formám diskriminácie a poskytla sa im pomoc, vďaka ktorej budú môcť žiť dôstojný a bezpečný život ako plnoprávni občania spoločnosti.

**VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE POŽIADANOM
O STANOVISKO**

Dátum prijatia	8.11.2016
Výsledok záverečného hlasovania	+: 26 -: 5 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Daniela Aiuto, Maria Arena, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Florent Marcellesi, Krisztina Morvai, Maria Noichl, Marijana Petir, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Liliana Rodrigues, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Izaskun Bilbao Barandica, Linnéa Engström, Rosa Estaràs Ferragut, Mariya Gabriel, Constance Le Grip, Marc Tarabella, Julie Ward
Náhradníci (čl. 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	John Stuart Agnew, Doru-Claudian Frunzulică